

بنیاد فیریه فواجه نصیر طوسی

آیین نامه ها، تصویب نامه ها، بفشنامه ها و دستورالعملها

<< سایر مقررات >>

آیین نامه اجرایی قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره شغلی بدون داشتن پروانه کار:

مصوب ۱۳۸۱/۱۰/۱

فصل اول - کلیات و تعاریف

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط بکار می روند:

الف - **کاریابی**: موسسات و دفاتر مشاوره شغلی و حرفه ای برای کاریابی غیردولتی در داخل کشور و یا مجاز به اعزام نیروی کار به خارج از کشور که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی تاسیس می شوند.

ب - **وزارت**: وزارت کار و امور اجتماعی.

پ - **هیات**: هیات موضوع ماده (۷) این آیین نامه.

ت - **اداره کل استان**: اداره کل کار و امور اجتماعی استان مربوط.

ث - **قانون**: قانون مجازات اشتغال به حرفه کاریابی و مشاوره شغلی بدون داشتن پروانه کار - مصوب ۱۳۸۰.

ماده ۲- متقاضیان تاسیس کاریابی ها موظفند طبق قانون و ضوابط و مقررات مندرج در این آیین نامه از وزارت، مجوز فعالیت اخذ کنند.

ماده ۳- تمامی کاریابی های دارای مجوز رسمی کمافی السابق دارای اعتبار می باشند.

ماده ۴- مجوز فعالیت کاریابی به نام اشخاص حقیقی یا حقوقی که صلاحیت آنها براساس مواد (۱۱) و (۱۲) این آیین نامه تایید می شود، صادر می گردد.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی و حقوقی موظف به رعایت ضوابط این آیین نامه و مسئول و پاسخگو به مراجع ذی صلاح می باشند.

تبصره ۲- در صورت تغییر مدیر، موسسات حقوقی موظفند فرد واجد شرایط دیگری را معرفی نمایند تا مجوز به نام وی صادر شود. درغیراین صورت تا تعیین مدیر جدید دفتر کاریابی مجاز به فعالیت نخواهد بود.

ماده ۵ - امتیاز کاریابی قابل انتقال به غیر نمی باشد. در صورت عدم ادامه کار مدیر به هر علت تا تعیین مدیر جدید، کاریابی مجاز به ادامه فعالیت نیست.

ماده ۶- برای ارایه خدمات کاریابی به زنان جوینده کار، کاریابی ها موظفند حداقل یک نفر کارشناس زن استخدام نمایند.

ماده ۷- هیاتی مرکب از افراد زیر به منظور انجام وظایفی که در این آیین نامه مقرر شده است، در وزارت تشکیل می شود:

الف - مدیر کل هدایت نیروی کار وزارت.

ب - مدیر کل دفتر توسعه اشتغال خارج از کشور وزارت.

پ - مدیر کل دفتر سیاستگذاری راهبردی اشتغال وزارت.

ت - مدیر کل دفتر اشتغال زنان وزارت (درمورد کارایی های داخلی) و مدیر کل دفتر روابط بین الملل وزارت (درمورد کارایی های خارج از کشور).

ث - دو نفر نماینده به انتخاب شورای عالی کار (یک نفر نماینده کارفرما و یک نفر نماینده کارگر).

ج - نماینده سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور .

چ - یک نفر نماینده از وزارت امور خارجه (کمیته ماده (۷) مربوط به کارایی های خارج از کشور).

ح - نماینده سازمان ملی جوانان.

تبصره ۱- احکام اعضاء توسط وزیر کار و امور اجتماعی صادر می شود.

تبصره ۲- جلسات مربوط به اعطای مجوز کارایی داخلی با ریاست مدیر کل هدایت نیروی کار و جلسات مربوط به اعطای مجوز کارایی خارجی با ریاست مدیر کل توسعه اشتغال در خارج از کشور تشکیل می گردد.

تبصره ۳- جلسات باحضور دوسوم اعضاء رسمی و رای اکثریت ملاک است.

ماده ۸- وظایف هیات به شرح زیر است:

الف - نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه.

ب - بررسی و تایید صلاحیت اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی کارایی واجد شرایط پس از ارایه توسط اداره کل استان.

پ - تعیین ضوابط مربوط به مکان ، امکانات و تجهیزات مورد نیاز کارایی ها در چهارچوب ضوابط و مقررات قانونی.

ماده ۹- مجوز ایجاد کارایی ها پس از انجام مراحل پیش بینی شده در این آیین نامه توسط اداره کل هدایت نیروی کار (کارایی های داخلی) و اداره کل توسعه اشتغال در خارج از کشور (کارایی های خارجی) صادر می گردد.

ماده ۱۰- در صورت مشاهده هرگونه تخلف و عدم رعایت ضوابط مندرج در این آیین نامه بر اساس گزارش اداره کل استان، بنا به تشخیص هیات، علاوه بر مجازات پیش بینی شده در قانون، مجوز کارایی متخلف تمدید نشده یا لغو می شود.

تبصره - تصمیمات هیات حسب مورد توسط اداره کل هدایت نیروی کار و اداره کل توسعه اشتغال در خارج از کشور به مراجع ذیربط ابلاغ می شود.

فصل دوم - ضوابط ایجاد کارایی اشخاص حقیقی و حقوقی

ماده ۱۱- اشخاص حقیقی متقاضی ایجاد دفاتر کارایی باید دارای شرایط زیر باشند:

الف - تابعیت جمهوری اسلامی ایران و تدین به یکی از ادیان رسمی کشور.

ب - نداشتن سابقه کیفری موثر به تایید مراجع ذی صلاح.

پ - دارا بودن کارت پایان خدمت یا معافیت دائم (برای آقایان)

ت - داشتن حداقل سن ۳۰ سال تمام.

ث - دارا بودن مدرک تحصیلی حداقل لیسانس، ترجیحا در یکی از رشته های علوم اقتصادی، مدیریت، حقوق، علوم تربیتی، روانشناسی، مشاوره و راهنمایی، جامعه شناسی و خدمات اجتماعی.

تبصره ۱- متقاضیان کارایی خارجی دارای حداقل دو سال تجربه کاری در زمینه کارایی داخلی در اولویت هستند.

تبصره ۲- مدیران کارایی خارجی باید آشنا به یکی از زبانهای خارجی، مدیریت بازاریابی بین المللی نیروی کار و قوانین و مقررات مربوط به صدور روایید کار باشند.

تبصره ۳- تمامی بازنشستگان وزارت که متقاضی دریافت مجوز ایجاد کارایی می باشند از الزام موضوع بند (ج) این ماده به شرط داشتن حداقل مدرک تحصیلی دیپلم ، معاف می باشند، مشروط بر آنکه حداقل دو سال در زمینه خدمات اشتغال و کارایی سابقه کار داشته باشند.

ماده ۱۲- شرایط مسئول فنی کاربایی اشخاص حقوقی به شرح زیر می باشد:

الف - دارا بودن حداقل مدرک لیسانس در یکی از رشته های علوم اقتصادی، مدیریت، حقوق، مشاوره و راهنمایی و خدمات اجتماعی.

ب - عدم سابقه محکومیت کیفری موثر.

پ - داشتن کارت پایان خدمت یا معافیت دائم و یا موقت.

ت - تسلط به زبان خارجی برای کاربایی های خارج از کشور.

ماده ۱۳- ادارات کل استان مکلفند پس از تایید احراز شرایط کامل متقاضیان برای کسب تایید نهایی و صدور مجوز، تقاضای متقاضیان را به هیات ارسال دارند.

ماده ۱۴- مدت اعتبار مجوز کاربایی حداکثر سه سال است، تمدید مجوز منوط به ارزیابی و تایید عملکرد دفاتر کاربایی توسط هیات می باشد.

فصل سوم - وظایف کاربایی ها

ماده ۱۵- وظایف کاربایی های داخلی و بین المللی عبارت است از:

الف - شناخت بازار کار داخلی (ویژه کاربایی های داخلی).

ب - شناخت بازار کار کشورهای خارجی (ویژه کاربایی های بین المللی).

پ - ثبت نام از متقاضیان کار.

ت - کسب فرصتهای شغلی. (ویژه کاربایی های داخلی).

ث - مشاوره و راهنمایی شغلی جویندگان کار و کارفرمایان.

ج - به کارگیری کارجویان در واحدهای پذیرنده در بخشهای اقتصادی.

چ - کسب فرصتهای شغلی مناسب برای اعزام نیروی کار به خارج از کشور (ویژه کاربایی های بین المللی).

ماده ۱۶- کاربایی ها به هیچ وجه حق تامین نیروی انسانی موردنیاز کارفرمایان را به صورت پیمانکاری ندارند.

ماده ۱۷- کاربایی ها حق انجام فعالیت های پیمانکاری در قالب شرکتهای خدمات پشتیبانی نیروی انسانی را ندارند.

تبصره ۱- هرگونه تغییر و تحول در مکان دفتر کاربایی با هماهنگی اداره کل استان خواهد بود.

تبصره ۲- کاربایی ها حق ایجاد شعبه و دفتر جداگانه تحت عنوان دفتر نمایندگی را ندارند، موارد استثناء منوط به تشخیص و تایید هیات موضوع ماده (۷) این آیین نامه می باشد.

تبصره ۳- متقاضیانی که با درخواست آنان در هیات موضوع ماده (۷) موافقت به عمل آمده است، موظفند حداکثر ظرف دو ماه نسبت به معرفی مکان و تامین امکانات مربوط کاربایی و دریافت تایید اداره کل استان اقدام نمایند.

ماده ۱۸- برای اعزام نیروی انسانی مازاد به خارج از کشور در صورتی که نیروهای کار اعزامی آشنا به زبان آن کشور نباشند، کاربایی ها می توانند زمینه های لازم را برای آموزش زبان افراد اعزامی با هزینه متقاضیان فراهم نمایند.

ماده ۱۹- کاربایی ها موظف به رعایت موارد زیر می باشند:

الف - تکمیل و ارسال پرسشنامه اطلاعاتی و آماری ماهانه اداره کل توسعه اشتغال در خارج از کشور به ادارات کل استان.

ب - کاربایی ها مکلف به ارائه مشاوره شغلی و حرفه ای براساس دستورالعمل مصوب هیات موضوع ماده (۷) این آیین نامه می باشند.

پ - راهنمایی و معرفی متقاضیان کار فاقد مهارت به مراکز آموزش فنی و حرفه ای با توجه به نیاز بازار کار به منظور فراگرفتن مهارتهای موردنیاز.

تبصره - اداره کل استان موظف است موارد مربوط به بندهای (الف) و (ب) این ماده و سایر اطلاعات را ماهانه به مرکز اطلاعات رایانه ای و ادارات کل هدایت نیروی کار و توسعه اشتغال وزارت ارسال نماید.

ماده ۲۰- تمامی کاریابی ها موظف به حفظ و نگهداری محرمانه اطلاعات پرسنلی و هویتی جویندگان کار می باشند.

ماده ۲۱- دریافت حق الزحمه کاریابی براساس موارد زیر می باشد:

الف - حق الزحمه کاریابی هایی که منجر به انعقاد قرارداد کار یک ساله و بیشتر شود، معادل یک ماه حقوق دریافتی کار جواز کارفرما خواهد بود و این میزان نباید کمتر از روز کاری باشد.

ب - حق الزحمه مشاوره شغلی که منجر به ثبت نام رسمی کارجو در کاریابی شود، مبلغ ده هزار ریال می باشد که هر سال بنا به پیشنهاد هیات موضوع ماده (۷) این آئین نامه و تصویب شورای عالی کار تعیین و ابلاغ خواهد شد.

پ - برای قرارداد کار با مدت کمتر حق الزحمه به صورت تناسبی محاسبه خواهد شد که این میزان نباید کمتر از ۱۰ روز باشد.

ماده ۲۲- کاریابی ها حق دریافت هیچگونه وجهی از جویندگان کار نخواهند داشت و ملزم به رعایت تعرفه موضوع ماده (۲۲) این آئین نامه خواهند بود.

ماده ۲۳- کاریابی ها می توانند به منظور وصول حق الزحمه خود براساس توافق با جوینده کار به میزان حق الزحمه تعیین شده در بند (الف) ماده (۲۱) این آئین نامه تضمین اخذ نمایند .

فصل چهارم - رسیدگی به تظلمات

ماده ۲۴- رسیدگی به موارد تخلف هر یک از کاریابی ها پس از بررسی توسط اداره کل استان و ارایه گزارش، در هیات انجام می شود .

ماده ۲۵- مدیران کل استان، مسئول اجرای صحیح این آئین نامه می باشند و نظارت مداوم بر کار کاریابی ها خواهند داشت.

تبصره - نظارت بر درج آگهی کاریابی ها در جراید و رسانه های گروهی برای جلوگیری از فعالیت کاریابی های غیرمجاز توسط ادارات کل استان به عمل می آید.

ماده ۲۶- موارد قابل رسیدگی موضوع ماده (۲۵) این آئین نامه به شرح زیر است:

الف - ارتکاب هرگونه عمل خلاف مقررات قانونی و شئون شغلی توسط کاریابی ها.

ب - رسیدگی به شکایات جویندگان کار از کاریابی ها.

پ - عدم رعایت نوبت در معرفی جویندگان کار با تخصص و سوابق مشابه واحدهای پذیرنده نیروی کار (اعم از داخل یا خارج از کشور).

ت - عدم رعایت ضوابط و مقررات تدوین شده در این آئین نامه نظیر دریافت حق الزحمه بیش از میزان تعیین شده (و نیز عدم مشاوره شغلی و حرفه ای).

ث - معرفی افراد به کارفرمایان بدون توجه به ضوابط اعلام شده از سوی آنان.

ج - عدم ارایه به موقع آمار و اطلاعات به اداره کل استان.

چ - عدم همکاری با کارشناسان اداره کل هدایت نیروی کار، (توسعه اشتغال در خارج از کشور) و بازرسان ادارات کل کار و امور اجتماعی در سراسر کشور.

ح - هرگونه سوء استفاده از مجوز ایجاد دفاتر کاریابی.

ماده ۲۷- عدول اشخاص حقیقی و حقوقی از ضوابط این آئین نامه و سایر ضوابط مربوط که توسط وزارت اعلام می شود، تخلف محسوب شده و بر اساس رای هیات موجب تذکر کتبی با درج در پیشینه خدمتی و عدم تمدید پروانه کار خواهد شد و در صورت لزوم، موارد از طریق قوه قضاییه و مراجع ذیربط تعقیب می گردد.

تبصره - هیات موظف است موضوع عدم تمدید مجوز کارایی متخلف را به طور مشروح به کلیه استانها اعلام نماید تا در سایر استانها از قبول درخواست مجدد آنان خودداری شود. موضوع عدم تمدید مجوز کارایی توسط اداره کل مربوط، از طریق جراید جهت آگاهی عمومی اعلام می شود.

فصل پنجم - ضوابط انتساب و معرفی کارایی های نمونه

ماده ۲۸- کارایی ها پس از بررسی عملکرد سالانه آنها به شرح زیر باتوجه به امتیاز کسب شده مورد تشویق قرار خواهند گرفت:
الف - بالاترین آمار مربوط به بکار گمارده شدگان در داخل و یا خارج از کشور.
ب - تامین نیروی کار موردنظر کارفرمایان (اعم از داخلی و خارجی) و رعایت اصل تطبیق عرضه و تقاضای نیروی کار به لحاظ انضباط، تخصص و مهارت و غیر اینها.

پ - ارایه به موقع اطلاعات تقاضای نیروی کار (فرصتهای شغلی اخذ شده از کارفرمایان) به اداره کل استان.
ت - رعایت دقیق ضوابط و مقررات این آیین نامه جهت اعزام افراد به خارج از کشور و عدم بروز مشکلات از سوی افراد اعزامی.
ث - اعلام منظم گزارشهای ماهانه ثبت نام شدگان، معرفی شدگان، به کار گمارده شدگان به اداره کل استان.
ماده ۲۹- سالانه از محل اعتباراتی که برای کمک و تجهیز کارایی ها در قانون بودجه کل کشور منظور می شود کمک های نقدی و غیرنقدی به تشخیص وزارت به کارایی هایی که مطابق این آیین نامه فعالیت نموده باشند با رعایت قوانین و مقررات مربوط پرداخت می شود.

ماده ۳۰- این تصویبنامه جایگزین تصویبنامه شماره ۲۳۹۸۴/ت/۲۶۶۳۰ هـ مورخ ۱۳۸۱/۱۲/۱۱ می شود.

معاون اول رئیس جمهور - محمدرضا عارف